

NARZĘDZIOWNIA EDUKACJI NA RZECZ GLOBALNEGO OBYWATELSTWA

OXFAM

OXFAM
Italia

CARDET

pah
Polish Humanitarian Action

Institute of Education

Ten projekt został zrealizowany przy wsparciu finansowym Komisji Europejskiej. Projekt lub publikacja odzwierciedlają jedynie stanowisko ich autora i Komisja Europejska nie ponosi odpowiedzialności za umieszczoną w nich zawartość merytoryczną.

Numer projektu: 2014-4-UK01-KA200-001841

Erasmus+

“Edukacja daje nam głębokie zrozumienie, że wszyscy jesteśmy powiązani jako obywatele globalnej społeczności i że wyzwania, którym stawiamy czoło również są ze sobą powiązane.”

Ban Ki-moon, Sekretarz Generalny ONZ

Witaj w fascynującej multimedialnej narzędziowni dla edukacji na rzecz globalnego obywatelstwa stworzonej dla nauczycieli/ek i liderów młodzieżowych. Dostarczy Ci ona wielu sposobów na odświeżenie formalnych i nieformalnych metod nauczania.

Jak? Poprzez przemyślenie procesu uczenia się w zglobalizowanym społeczeństwie. Ta narzędziownia pozwala młodym ludziom zrozumieć powiązania pomiędzy problemami, z którymi boryka się człowiek w różnych regionach świata.

Jeśli szukasz ciekawych sposobów, aby zwiększyć zaangażowanie młodych ludzi, aby zakorzenić edukację na rzecz globalnego obywatelstwa w Twój program nauczania i wspierać rozwój osobisty młodych ludzi poprzez dodatkowe aktywności przygotowaliśmy również dla Ciebie broszurę [Metody nauczania poprzez uczestnictwo](#), którą możesz pobrać tutaj oraz aktywności do przeprowadzenia w klasie zawarte w *Nauczanie i oceniania globalnego obywatelstwa*. Pozwolą Ci one rozwinąć w uczniach odpowiednie kompetencje, takie jak: uczestnictwo, praca zespołowa, działanie globalne, pewność siebie czy poczucie własnej wartości. Dostęp do nich znajduje się [tutaj](#).

Spis treści

1. Zrozumienie uczestnictwa	3
2. Uczestnictwo młodzieży w Europie w skrócie	5
3. Czym jest globalne obywatelstwo?	8
4. Nauczanie globalnego obywatelstwa	10
5. Cele Zrównoważonego Rozwoju	13
6. Ucz się – Myśl – Działaj	15

1. Zrozumienie uczestnictwa

Według ostatniego raportu Szkół dla Przyszłych Pokoleń, *Globalne obywatelstwo i uczestnictwo młodych w Europie* (Bourn, 2015), "uczestnictwo młodych w społeczeństwie oznacza, młodych ludzi będących aktywnie zaangażowanych w podejmowanie decyzji oraz działań dotyczących kwestii dla nich istotnych."

Najczęściej stosowanym oraz najbardziej uznanym przez trenerów i praktyków edukacji pozaformalnej narzędziem zapewniającym możliwość kształcenia młodzieży jest [Drabina Uczestnictwa](#) Roger'a Hart'a. Została ona włączona w publikację "Uczestnictwo dzieci: Od pozorności do obywatelstwa" [eseje Innocenti'ego, UNICEF 1992]. Schemat ten określa osiem poziomów uczestnictwa młodych ludzi w demokratycznym życiu. Według Hart'a, demokratyczne kraje powinny stwarzać młodym ludziom okazje do aktywnego uczenia się i praktykowania mówienia w swoim imieniu i przyczyniania się do postępu społecznego. Poniższy rysunek 1 przedstawia drabinę.

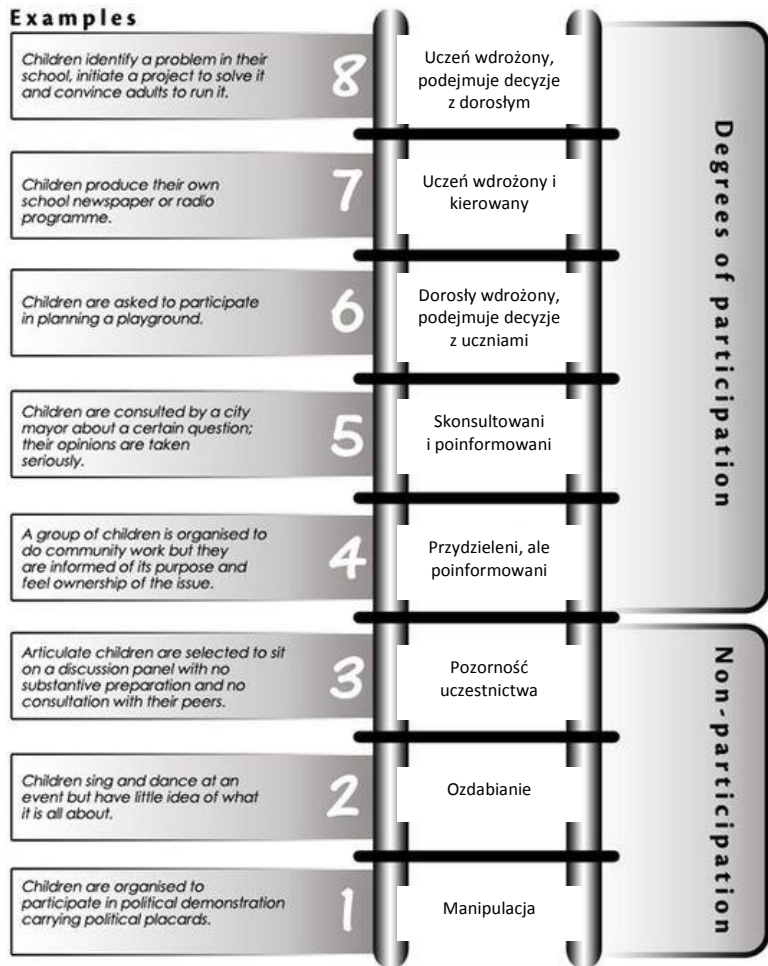
Przykłady

Stopnie zaangażowania

- 8. Uczniowie identyfikują problem w swojej szkole, zapoczątkowują projekt, aby go rozwiązać i przekonują dorosłych do jego zrealizowania.
- 7. Uczniowie tworzą własną szkolną gazetkę albo program radiowy
- 6. Uczniowie są poproszeni wzięcie udział w planowaniu placu zabaw.
- 5. Burmistrz miasta konsultuje się z uczniami w konkretnym temacie: ich opinie są brane pod uwagę.
- 4. Grupa uczniów jest organizowana w celu wykonania pracy na rzecz społeczeństwa. Są oni poinformowani o celu pracy i utożsamiają się z nim.

Brak zaangażowania

- 3. Wybrani uczniowie są poproszeni, aby zasiąść w panel dyskusyjnym bez przygotowania i konsultacji z ich rówieśnikami.
- 2. Uczniowie śpiewają i tańczą podczas wydarzenia, ale mają niewielkie pojęcie z jakiej okazji jest ono organizowane.
- 1. Uczniowie są zebrani, aby wziąć udział w demonstracji politycznej niosąc polityczne afisze.

Rysunek 1. Drabina uczestnictwa¹

¹ Rysunek 1: Compasito - Manual Edukacja Dzieci na temat praw człowieka Rada Europy

Aby zrozumieć powiązanie pomiędzy uczestnictwem i obywatelstwem przedstawiamy fragment raportu Szkół dla Przyszłych Pokoleń, *Globalne obywatelstwo i uczestnictwo młodych w Europie*.

"Podczas gdy obywatelstwo jest często postrzegane w odniesieniu do praw obywatelskich, politycznych i społecznych rośnie nacisk na "obowiązki i uczestnictwo" (O'Byrne, 2003). Delanty (2000) definiuje cztery elementy obywatelstwa jako prawa, obowiązki, uczestnictwo oraz tożsamość, chociaż dodaje on również piąty wymiar, bardziej "radykalną" koncepcję demokratycznego obywatelstwa. Termin ten może być również postrzegany jako wskaźnik "zestawu atrybutów" lub "stanu, uczucia lub praktyki" (Osler i Starkey, 2005); lub jako "kategorię, rolę czy tożsamość" (Tilly, 1996).

Użycie terminu "uczestnictwo" w edukacji zostało w przeszłości powiązane przez polityków z rozwojem społeczeństwa, którego obywatele są bardziej zaangażowani. Jest on również uważany za sposób tworzenia tożsamości europejskiej opartej na "jedności w różnorodności".

Choć w ciągu ostatniej dekady istniał już szereg inicjatyw dotyczących edukacji obywatelskiej w Europie, były one głównie skupione na zachęcaniu do większego angażowania się w instytucje polityczne lub w dziedziny takie jak wolontariat. Jednakże wydaje się występować brak powiązania tych inicjatyw do sposobu w jaki młodzi ludzie rzeczywiście angażują się w życie polityczne i społeczne. To zaangażowanie występuje dziś głównie za pośrednictwem mediów społecznościowych.

Wpływu globalizacji dotyka młodych ludzi w pierwszej kolejności, a to kształci ich tożsamość, styl życia oraz stosunek do kwestii społecznych i politycznych. Są oni zainteresowani zdobywaniem wiedzy na temat globalnych problemów, jednak metody nauczania w wielu krajach europejskich nie zachęcają do bycia aktywnie zaangażowanym.

Możesz przeczytać raport na naszej stronie internetowej [tutaj](#).

2. Uczestnictwo młodzieży w Europie w skrócie

W całej Europie możemy znaleźć dowody na to, że młodzi ludzie interesują się demokracją, ale w wielu krajach nie identyfikują się oni z formalnymi aktorami sceny politycznej, takimi jak partie polityczne czy deputowani.

TAGI

Uczestnictwo młodych

Wstęp

Globalne obywatelstwo i edukacja na rzecz globalnego obywatelstwa jest odzwierciedleniem szerokich debat społecznych i ideologicznych dotyczących celów edukacji. Istnieją różne poglądy na temat tego czy edukacja na rzecz globalnego obywatelstwa powinna pomagać młodym ludziom rozwijać umiejętności wymagane w zglobalizowanym świecie, promować uniwersalne wartości czy raczej zachęcać do społecznego zaangażowania opartego na zrozumieniu kwestii globalnych.

Młodzież, uczestnictwo i portale społecznościowe

W całej Europie widzimy dowody na to, że młodzież przykłada sporą wagę do demokracji, jednak w wielu krajach młodzież nie identyfikuje się z formalnymi aktorami sceny politycznej, jak np. partiami politycznymi czy wybieranymi posłami i deputowanymi. Temat demokratycznego deficytu jest siłą napędową wielu inicjatyw politycznych. Jednak podczas gdy teoretycznie młodzież ma okazję do uczestnictwa w demokratycznych strukturach, wiele z tych struktur istnieje poza ich stylem życia i poza ich kulturą, a to właśnie na tym obszarze młodzież chciałaby działać i prezentować swoje poglądy dotyczące aktualnych problemów.

Rysunek 2: [Uniwersytet Młodzieży i Rozwoju, Hiszpania](#). Doroczne spotkanie Uniwersytetu organizowane przez narodowe i międzynarodowe organizacje młodych przy wsparciu NSC Rady Europy w celu debatowania, budowania wspólnych możliwości i współpracy w kwestiach związanych z polityką młodzieży.

Internet i formy sieci społecznościowych są w dzisiejszych czasach główną cechą stylu życia wielu młodych ludzi w Europie. Często są to miejsca, gdzie młodzi ludzie chcą prezentować swoje społeczne i polityczne interesy i zwrócić uwagę na podejmowane przez siebie działania. Jednak to, w jakim stopniu młodzi ludzie wykorzystują Internet i portale społecznościowe w sposób krytyczny, przybierając różne perspektywy i punkty widzenia, nie jest do końca wiadome. Ważne jest, by zrozumieć, na ile młodzi ludzie myślą krytycznie o dostępnych im informacjach i pomysłach dostarczanych im przez organizacje społeczeństwa obywatelskiego.

Według badania *Młodzi ludzie i demokratyczne życie w Europie*² (Deželan 2015) “wśród młodych ludzi istnieje duże zainteresowanie polityką w kwestiach organizowania, mobilizowania i kwestionowania władzy z zewnątrz. Pojawienie się indywidualnych, bezpośrednich i niereprezentatywnych stylów politycznych powiązanych z protestami, petycjami i ruchami społecznymi pokazuje wyzwania dla tradycyjnej polityki - ale także pokazuje wiele możliwości.”

Polityczne zaangażowanie młodych w Internecie okazuje się łamać pewne zasady. Smith (2015) twierdzi, że “młodzi ludzie są tak samo lub nawet bardziej aktywni politycznie online i że blogi oraz platformy mediów społecznościowych są preferowanymi przestrzeniami angażowania się młodych ludzi w politykę.”

Należy jednak podkreślić, iż Internet ma zarówno pozytywne jak i negatywne strony. Ogólnie rzecz biorąc istnieją dwa zestawy poglądów odnoszących się do roli internetu w polityce:

- **Pierwszym poglądem jest utopijny.** Internet ułatwia dostęp do informacji na temat polityki i spraw społecznych. Zgodnie z tym poglądem, użytkownicy mogą działać w roli "zmieniaczy sytuacji" używając Internetu jako narzędzia demokracji bezpośredniej, mobilizując młodych ludzi to uczestniczenia w debatach politycznych poprzez wirtualne społeczności, blogi oraz media społecznościowe.
- **Drugi pogląd jest sceptyczny.** Internet jest przedłużeniem polityki odzwierciedlającym i wzmacniającym zachowania występujące w świecie rzeczywistym. Internetowa debata polityczna jest zdominowana przez specjalistów głównego nurtu politycznego. Ukazuje ona perspektywę dominującej partii politycznej dotyczące kwestii społecznych ekonomicznych oraz kulturowych. Co więcej wykluczenie cyfrowe jest nadal problemem, który dotyka większość ludzi.

Oba stwierdzenia są nadal przedmiotem dyskusji, jednak jest jasne, że młodzi ludzie są bardziej skłonni do angażowania się w życie polityczne w Internecie niż w przestrzeniach bezpośredniego kontaktu, którymi są na przykład działania w organizacjach społecznych lub ruchach politycznych.

Jak ruszyć do przodu

Młodzi ludzie w Europie są wyraźnie zainteresowani kwestiami globalnymi, ale zbyt często są one nauczane w sposób, który nie zachęca do większego zaangażowania. W wielu krajach wciąż uczy się o nich w tradycyjny sposób. Brakuje też uznania, że kwestie globalne muszą być nauczane w takiej formie, jaka jest najbardziej dopasowana do potrzeb i stylu życia młodych ludzi, i która jest z nimi bezpośrednio związana. Oznacza to, że takie tematy jak prawa człowieka, światowe ubóstwo, zmiana klimatu muszą być prezentowane jako kwestie zarówno lokalne, jak i globalne.

Edukacja dotycząca Globalnego Obywatelstwa może dać młodym ludziom szczególne korzyści, ponieważ dostarcza im okazji do rozwoju swoich zainteresowań kwestiami globalnymi, ale w formie, która bezpośrednio odpowiada na ich potrzeby i problemy. To lokalno-globalne połączenie musi być w centrum podejścia do edukacji o Globalnym Obywatelstwie.

² Pełny raport można przeczytać [tutaj](#).

Młodzi ludzie w Europie dorastają w bardzo złożonych globalnych społecznościach. Aby zrozumieć, co się dzieje w otaczającym ich świecie, muszą czuć, że są oni kimś więcej niż tylko biernymi widzami.

Więcej informacji na temat uczestnictwa młodych ludzi w Europie znajdują się w poniższych raportach i na podanych stronach internetowych:

- Szkoły dla Przyszłych Pokoleń, raport [Globalne obywatelstwo i uczestnictwo młodych w Europie](#).
- Europejskie Forum Młodych 2015 [Młodzi ludzie i demokratyczne życie w Europie: Co następnie po europejskich wyborach w 2014 roku?](#)
- [Raport Młodych UE 2015](#)
- [Raport Młodych UE 2012](#)
- [Portal Młodych SALTO](#)
- [EUROSTAT Bycie młodym w Europie dzisiaj - rodzina i społeczeństwo](#)

3. Czym jest globalne obywatelstwo?

Globalne obywatelstwo jest obecnie szeroko używanym terminem o różnych interpretacjach, jednak jego znaczenie skupia się głównie na pozytywnym nastawieniu młodzieży do kwestii globalnych i działań, które dają pozytywne zmiany. Nazywane jest to ogólnie podejściem „rzeczniczym”, i właśnie takie podejście jest promowane przez Szkoły dla Przyszłych Pokoleń.

TAGI

*Globalne
obywatelstwo*

Globalne Obywatelstwo dla różnych osób może oznaczać różne rzeczy. Częściowo dlatego, że Globalne obywatelstwo ma charakter wielopoziomowy i nie ma jednej właściwej definicji, opisującej, czym naprawdę jest. Jednak ten termin zawiera również znaczenie różnorodności ludzi w różnych kontekstach, co pokazuje szerokie użycie tego terminu przez wiele organizacji na całym świecie, oraz integracja tego pojęcia w dyskursie głównego nurtu edukacji. Zostało to wyraźnie pokazane w roku 2012, kiedy to Sekretarz Generalny ONZ, Ban Ki-moon, ustanowił dążenie do globalnego obywatelstwa jednym z trzech filarów inicjatywy ‘Edukacja globalna przede wszystkim³’ (GEFI). Pozostałe dwa filary to zapewnienie każdemu dziecku możliwości nauki w szkole oraz edukacji wysokiej jakości. Globalne obywatelstwo stało się teraz międzynarodowym priorytetem w edukacji.

Są trzy sposoby interpretacji celu edukacji globalnej w kształceniu młodych ludzi:

1. **Podejście „globalnej konkurencyjności”.** Oznacza to, że skoro żyjemy we współzależnym, neoliberalnym świecie, młodzi ludzie na całym świecie, muszą być na to przygotowani, szczególnie jeśli chodzi o rynek pracy i gospodarkę.

W zglobalizowanym świecie, podróżują ludzie i podróżuje biznes, a dzięki technologii, możemy pracować dla firm z siedzibą w innym kraju. Tym samym, na dobrobyt osoby tak samo wpływa ktoś oddalony o tysiące kilometrów, jak sąsiad, rząd innego kraju tak samo jak rząd kraju tej osoby, firmy z innych krajów tak samo jak firmy lokalne. Aby przygotować uczniów do pomyślnego życia w zglobalizowanym świecie, szkoły muszą przyjąć globalną perspektywę. (Zhao, 2009, p.3)

2. **Podejście „kosmopolityczne”.** Oznacza, że skoro wszyscy jesteśmy częścią wspólnej, globalnej społeczności, bardzo ważne jest lepsze wzajemne zrozumienie, nauka szacunku dla innej perspektywy kulturowej, oraz poszukiwanie solidarności, zastosowanie uniwersalnych wartości, na przykład tych dotyczących praw człowieka.

Bycie kosmopolitą w tym znaczeniu, to bycie otwartym na osoby z innych miejsc, to zainteresowanie ich kulturą, zgłębianie ich kultury poprzez czytanie, podróże, kontakt osobisty, a nawet kształtowanie

³ [Global Education First Initiative](#)

własnej tożsamości kosmopolity poprzez takie doświadczenia. (Waks, 2008, w Oxley i Morris, 2013, s.10)

- 3. Podejście „rzecznicze”.** Oznacza to, że ponieważ świat nie jest równy i sprawiedliwy, i że należy pracować by zwalczać te nierówności. Jest to podejście związane ze sprawiedliwością społeczną, działaniem obywatelskim, wzmacnianiem głosu społeczności.

Globalny obywatel wie, że świat, w którym 1,2 miliarda ludzi żyje w skrajnym ubóstwie, w którym ludzie pozbawieni są podstawowych praw i szans, jest niesprawiedliwy i nie do zaakceptowania. Globalni obywatele wierzą, że należy podjąć działania i skończyć z tą niesprawiedliwością i skrajnym ubóstwem, poprzez zmianę zasad, które trzymają ludzi w pułapce cyklu ubóstwa. Globalny obywatel działa, by mieć pewność, że każdy, bez względu na miejsce urodzenia, ma podstawowe prawa, dostęp do edukacji, usług i infrastruktury, które pozwolą mu na wyjście z ubóstwa. (Globalny Obywatel, wcześniejszy Projekt globalne ubóstwo)

Zauważ: Należy wiedzieć, że w każdej z tych interpretacji globalnego obywatelstwa, koncept obywatelstwa jest „miękki” i odnosi się do bycia częścią wspólnoty, nie natomiast konceptem „twardym”, który oznacza bycie obywatelem „państwa”. Nie sugeruje on więc, że powinna istnieć globalna polityczna ponadnarodowość.

Oczywiście, wszystkie przytoczone powyżej podejścia do globalnego obywatelstwa są ważne i wszystkie się na siebie nakładają. Jednak w ramach projektu Szkoły dla Przyszłych Pokoleń skupiamy się głównie na podejściu „rzeczniczym”. Materiały dla nauczycieli dostępne w tej narzędziowni promują przede wszystkim ten rodzaj podejścia.

Propozycja ćwiczenia

Spójrz na trzy różne interpretacje globalnego obywatelstwa. Jak myślisz, która z nich jest najbardziej a która najmniej ważna? Dlaczego? By zacząć dyskusję, przyklej na ścianie wszystkie cytaty i zapytaj kolegów i koleżanek, z którym najbardziej i z którym najmniej się zgadzają.

Więcej informacji na temat globalnego obywatelstwa możesz znaleźć tutaj:

Filmy:

- Hugh Evans, TED Talks. [Co oznacza bycie obywatelem świata?](#) film (16'57").

Artykuły i raporty:

- Andreotti, V. (2006) [Miękkie kontra krytyczne obywatelstwo globalne](#), *Policy & Practice – A Development Education Review*, Centre for Global Education, Volume 3: 40–51.
- Sekretarza generalnego ONZ 2012-2016 [Edukacja globalna przede wszystkim](#).
- Oxley i Morris (2013) [Globalne Obywatelstwo: Typologia do rozróżnienia wielotorowość jego koncepcji](#), *British Journal of Educational Studies* 61.3: 301–25.
- Tawil, S. (2013) [Nauczanie globalnego obywatelstwa: materiały do dyskusji](#), UNESCO Working Paper No.7, Paris: UNESCO.
- UNESCO (2014) [Nauczanie globalnego obywatelstwa: Przygotowywanie uczniów na wyzwania XXI wieku](#), Paris: UNESCO.
- Zhao, Y. (2009) Przygotowując globalnych obywateli: *Globalizacja i edukacja: Raport dla szkół specjalistycznych*.

Przewodnik po nauczaniu globalnego obywatelstwa:

- Oxfam (2006) [Nauczanie globalnego obywatelstwa: Przewodnik dla szkół](#), Oxford: Oxfam GB

4. Nauczanie globalnego obywatelstwa

Dokument Education 2030 Agenda and Framework for Action, szczególnie Target 4.7 na temat celów zrównoważonego rozwoju (Cel numer 4 na temat edukacji), wzywa kraje do "upewnienia się, że wszyscy uczniowie są wyposażeni w wiedzę i umiejętności niezbędną do promowania zrównoważonego rozwoju, w tym między innymi poprzez edukację na rzecz zrównoważonego rozwoju i stylu życia, praw człowieka, równości płci, promowania kultury pokoju, globalnego obywatelstwa i uznania różnorodności kulturowej, a także wkładu kultury w zrównoważony rozwój".

TAGI

Nauczanie globalnego obywatelstwa

Podejście UNESCO

Dziś bardziej niż kiedykolwiek globalne społeczeństwo obywatelskie jest ze sobą połączone. Problemy związane ze zmianami klimatu, demokratycznym uczestnictwem, pokojem i bezpieczeństwem, rozwojem gospodarczym oraz migracją stanowią główne wyzwania naszych czasów i nie można ich pokonać bez globalnej współpracy. Placówki edukacyjne powinny wprowadzić ponadprzedmiotowe podejście oraz możliwości empirycznego uczenia się w celu ułatwienia zrozumienia skomplikowanych problemów oraz wzajemnych relacji przez młodych ludzi.

4 cel zrównoważonego rozwoju (SGD 4) obejmuje kilka definicji roli oraz celu edukacji na rzecz globalnego obywatelstwa promowanej na przestrzeni lat przez profesorów, międzynarodowe instytucje, narodowe grupy ekspertów i organizacje społeczeństwa obywatelskiego.

Wszystkie z nich odnoszą się do trzech podstawowych wymiarów definiujących cele, kompetencje, ale także priorytety w ocenie edukacji na rzecz globalnego obywatelstwa.

Zawierają one aspekty trzech dziedzin nauki: poznawczej, społeczno-emocjonalnej i behawioralnej jak przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 1: Podstawowe koncepcyjne wymiary edukacji na rzecz globalnego obywatelstwa⁴

Poznawczy
Aby zdobywać wiedzę, zrozumienie i krytyczne myślenie o globalnych, regionalnych, narodowych i lokalnych problemach oraz o wzajemnych powiązaniach i współzależności różnych krajów i społeczeństw.
Społeczno-emocjonalny

⁴ [Edukacja na rzecz globalnego obywatelstwa: Tematy i cele nauczania](#) (UNESCO 2015, strona 14)

Aby posiadać poczucie przynależności do jednej ludzkości, współdzielenie wartości i obowiązków, empatię, solidarność oraz szacunek dla odmienności i różnorodności.

Behawioralny

Aby skutecznie i odpowiedzialnie działać na poziomie lokalnym, krajowym oraz globalnym na rzecz pokoju i zrównoważonego świata.

Według UNESCO⁵ *“Edukacja na rzecz globalnego obywatelstwa ma na celu budowanie wiedzy, umiejętności, wartości i postaw, których potrzebują uczniowie, aby być w stanie przyczynić się do powstawania bardziej zintegrowanego, sprawiedliwego i pokojowego świata. Edukacja na rzecz globalnego obywatelstwa obiera wieloaspektowe podejścia, wykorzystując koncepcje i metody zastosowane już w innych dziedzinach, w tym w edukacji na temat praw człowieka, pokoju czy na rzecz zrównoważonego rozwoju dla międzynarodowego zrozumienia i dąży do realizacji ich wspólnych celów. Edukacja na rzecz globalnego obywatelstwa stosuje perspektywę nauczania długoterminowego począwszy od wczesnego dzieciństwa, kontynuując poprzez wszystkie poziomy edukacji aż do dorosłego życia. Wymaga to zarówno formalnych jak i nieformalnych metod, programowych oraz pozaprogramowych działań oraz konwencjonalnych i niekonwencjonalnych sposobów na angażowanie”.*

UNESCO wyjaśnia, że edukacja na rzecz globalnego obywatelstwa ma na celu umożliwienie osobom uczącym się:

- rozwijanie zrozumienia globalnych struktur zarządzania, praw i obowiązków, lokalnych problemów i powiązań, a także system i procesów narodowych oraz lokalnych;
- rozpoznawanie i docenianie różnych tożsamości, na przykład kultur, języków, religii, płci, i naszego wspólnego człowieczeństwa. Rozwijanie umiejętności niezbędnych do życia w bardziej zróżnicowanym świecie;
- rozwijanie i stosowanie krytycznych umiejętności na rzecz globalnego obywatelstwa, na przykład: krytycznego dochodzenia, technologii informacyjnej, edukacji medialnej, krytycznego myślenia, podejmowania decyzji, rozwiązywania problemów, negocjacji, budowania pokoju i odpowiedzialności osobistej oraz społecznej;
- rozpoznawanie i analizowanie przekonań oraz wartości i tego w jaki sposób wpływają one na polityczny i społeczny proces decyzyjny oraz na postrzeganie sprawiedliwości społecznej i zaangażowania obywatelskiego;
- rozwijanie postawy troski i empatii w stosunku do innych oraz do środowiska, a także poszanowania dla różnorodności;
- rozwijanie wartości uczciwości i sprawiedliwości społecznej, a także umiejętności krytycznego analizowania nierówności ze względu na płeć, status społeczno-ekonomiczny, kulturę, religię, wiek i inne kwestie;
- uczestniczenie i przyczynianie się do rozwiązywania współczesnych globalnych problemów na poziomie lokalnym, narodowym oraz globalnym jako zaangażowani, odpowiedzialni i wrażliwi globalni obywatele;

⁵ [Edukacja na rzecz globalnego obywatelstwa: Tematy i cele nauczania](#) (UNESCO 2015, strona 15-16).

Edukacja na rzecz globalnego obywatelstwa może wspierać równość płci poprzez rozwój wiedzy, umiejętności, wartości, i postaw promujących równą wartość kobiet i mężczyzn, wzbudzanie szacunku i umożliwienie młodym ludziom zadawania krytycznych pytań dotyczących roli płci i oczekiwań, które są szkodliwe/lub zachęcają do dyskryminacji ze względu na płeć i stereotypowanie.

Aby dowiedzieć się więcej na temat edukacji na rzecz globalnego obywatelstwa zobacz poniższe filmy i strony internetowe:

Film:

- UNESCO: [Uczenie się wspólnego życia w pokoju poprzez edukację na rzecz globalnego obywatelstwa](#) (2'40'').

Więcej informacji od UNESCO:

- UNESCO: [Edukacja na rzecz globalnego obywatelstwa: Tematy i cele nauczania.](#)
- Podejście UNESCO do [Edukacji na rzecz globalnego obywatelstwa.](#)
- [Strona](#) internetowa UNESCO o edukacji na rzecz globalnego obywatelstwa.

5. Cele Zrównoważonego Rozwoju

Rysunek 3. Cele zrównoważonego rozwoju 2016 - 2020

W 2015 roku światowi przywódcy przedstawili Cele Zrównoważonego Rozwoju (SDGs) i obiecali, że do 2030 roku zapewnią godziwą jakość nauki i możliwość uczenia się przez całe życie dla wszystkich.

Cele Zrównoważonego Rozwoju (SGD) są kontynuacją Milenijnych Celów Rozwoju (MGD), które w 2000 roku wyznaczyły 8 celów do osiągnięcia do 2015 roku. Na przestrzeni tych lat zostało wprowadzonych parę ulepszeń, ale wciąż wiele musi być zrobione, aby żyć w świecie zapewniającym równe szanse dla wszystkich. Główna różnica między SGD i MGD polega na tym, że SGD ma bardziej klarowne, ilościowe cele i spodziewane wyniki, a także przewiduje wezwanie wszystkich krajów zarówno Połnocy jak i Południa świata do działania.

Według strony internetowej ONZ⁶, SDG, *“zakłada, że zakończenie ubóstwa musi iść w parze ze strategiami, które budują wzrost gospodarczy i odpowiadają na potrzeby społeczeństwa, w tym potrzebę edukacji, ochrony zdrowia, opieki społecznej i możliwości pracy w międzyczasie przeciwdziałając zmianom klimatycznym oraz dbając o ochronę środowiska.”*

Cel 4: Zapewnić wszystkim edukację wysokiej jakości oraz promować uczenie się przez całe życie

Jedynym sposobem na przełamanie kręgu ubóstwa i ułatwienie awansu społecznego jest zagwarantowanie wysokiej jakości edukacji dla wszystkich. Edukacja powinna wyposażać obywateli w zestaw wiedzy i umiejętności, a także wartości, które mogą być użyte w dowolnej dziedzinie pracy i w każdej części świata.

⁶ Więcej informacji na temat Celów Zrównoważonego [tutaj](#).

Pomimo ogromnych ulepszeń w odniesieniu do dostępu do edukacji na wszystkich poziomach, w wielu regionach świata nadal istnieje wiele wyzwań, zwłaszcza dla dziewcząt i kobiet.

Możesz dowiedzieć się więcej na temat postępu w procesie realizacji SDG4 w raporcie UNESCO na temat edukacji globalnej publikowanym co roku. Raport 2016 jest już dostępny na dedykowanej monitoringowi globalnej edukacji stronie internetowej, gdzie można uzyskać dostęp do pełnego raportu wraz z raportem młodzieży: <http://en.unesco.org/gem-report/>.

Aby dowiedzieć się więcej na temat Celów Zrównoważonego Rozwoju zobacz poniższe filmy oraz strony internetowe:

Filmy:

- Program rozwojowy ONZ: [Przechodząc z MDG do SDG](#) (3'03").
- United National Foundation: [Spojrzenie na Cele Zrównoważonego Rozwoju](#) (1'05").
- Michael Green, TED Talk [Jak możemy uczynić świat lepszym miejscem do 2030 roku](#) (14'39").

Strony internetowe:

- UN 2015-2030 [Cele Zrównoważonego Rozwoju](#)
- [Incheon Declaration Education 2030 and Framework for Action](#) SDG4.

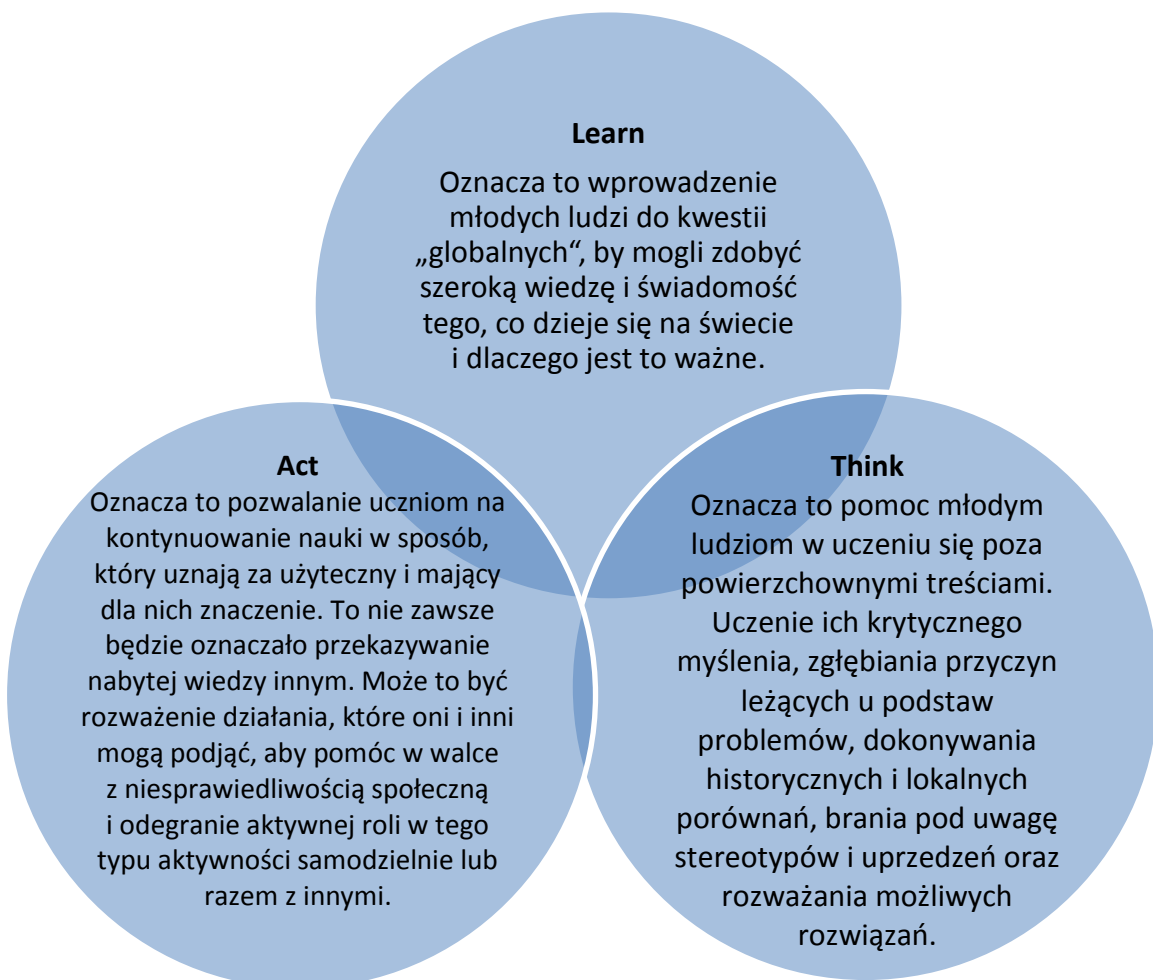
6. Ucz się-myśl-działaj

Stosowanie globalnego obywatelstwa w edukacji można podsumować jako podejście „ucz się - myśl - działaj”. Oznacza to pomaganie uczniom w nauce o różnych kwestiach, ale też w krytycznym myśleniu i odnajdywaniu sposobów, na wykorzystanie swojej wiedzy w znaczący i właściwy sposób.

TAGS

Edukacja na rzecz globalnego obywatelstwa

Podejście rzecznicze do globalnego obywatelstwa w kontekście edukacji może być rozumiane jako pomaganie młodym ludziom w **uczeniu się, myśleniu i działaniu**, któremu towarzyszy skupienie na kwestiach globalnych. Każdy z tych trzech etapów jest ważny:

Rysunek 4. Ucz się-Myśl-Działaj

Dlatego też jest to luźne podejście pedagogiczne do wprowadzenia globalnego obywatelstwa na zajęciach. Każdy z tych etapów jest ważny, ale co dokładnie się dzieje na każdym etapie, zależy od kontekstu i profesjonalnej oceny nauczyciela.

Ten model został włączony do podręcznika Szkół dla Przyszłych Pokoleń. Wszystkie ćwiczenia oraz pomoce zapewnione w "[Poznaj kwestie globalne](#)" jest dla nauczyciela źródłem materiałów dotyczących danego tematu lub problemu, a także sugeruje możliwe działania..

Dowiedz się więcej na stronie internetowej brytyjskiego Oxfam'u: <http://www.oxfam.org.uk/education/global-citizenship> .